

Toelichting bij de resolutie “preventief bedrijfsbeleid”

Er gaan in België en in Vlaanderen ondanks de goede economische conjunctuur nog steeds maandelijks een schrikwekkend aantal bedrijven failliet.

In november ging het over niet minder dan 651 Belgische bedrijven, een stijging met 7 procent ten opzichte van november 2005. Van januari tot eind november gingen reeds 7012 bedrijven failliet. In 2005 gingen 4153 Vlaamse bedrijven in falings.

Achter deze cijfers schuilen uiteraard ook menselijke en economische drama's.

De dreiging van een faillissement en de maatschappelijke stigmatisering die er meegepaard gaat weegt ongetwijfeld op het ondernemerschap. En op ondernemingen; zelfs op de gehele samenleving. Ieder faillissement betekent een abrupte verstoring van het economisch proces : betalingen aan leveranciers die niet uitgevoerd worden, opdrachten die niet afgewerkt worden, lonen die niet volledig kunnen betaald worden, leningen die niet afgelost worden, bijdragen aan de sociale zekerheid die niet kunnen geïnd worden, achterstallige belastingen, enz.

Indien het bedrijven betreft met personeel betekent een faillissement ook voor de werknemers een slag in het gezicht. Daarbij valt het op dat de economische impact van falingen op gebied van tewerkstelling het grootst is bij kleinere bedrijven. Dit is driedubbel problematisch. Zeker in KMO's bestaat er immers een grote identificatie met het bedrijf. Zonder dat daar evenwel de garantie op informatie tegenover staat. Net in de KMO's ontbreken vaak de middelen, de expertise, de tijd soms ook, om de symptomen van een dreigend faillissement te herkennen.

De federale wetgeving voorziet in een aantal instrumenten die zich vooral in de gerechtelijke sfeer bevinden en vooral curatief van aard zijn . Zoals bijvoorbeeld de commissaris-revisoren en de wet van 17 juli 1997 op het gerechtelijk akkoord. Maar uit onderzoek blijkt slechts een beperkt aantal bedrijven in moeilijkheden gebruik te maken van een gerechtelijk akkoord. Een steekproef van het handelsinformatiebureau Graydon leert dat 80% van de ondernemers vindt dat de overheid te weinig doet om bedrijven in moeilijkheden te begeleiden.

Via de voornoemde wet beschikken de Kamers van koophandel nochtans over zeer actuele gegevens aangaande bedrijven in moeilijkheden. En de federale wetgever heeft zelfs bepaald dat deze gegevens kunnen overgemaakt worden aan die instellingen die door de gewesten zijn aangeduid om bedrijven in moeilijkheden te begeleiden. Er dient vandaag nog uitvoering te worden gegeven aan deze bepaling. De sp.a-fractie roept daarom ook Minister Moerman op om de onderhandelingen met de federale minister van Justitie om deze problematiek te regelen.

Dit mag er ons niet echter niet van weerhouden om parallel ook effectief (Vlaamse) instrumenten te ontwikkelen die toelaten om preventief te werken en op zijn minst zo snel mogelijk de correcte diagnoses te stellen, liefst voor er zich reële continuïteitproblemen stellen.

Vlaanderen heeft reeds een traditie op dit vlak. Het decreet van 27 juli 1985 richtte de Vlaamse Commissie voor preventief bedrijfsbeleid op. Om ook de bedrijven met minder dan 50 werk te bereiken besloot de Vlaamse regering om regionale preventiecellen op te richten.

Het decreet van 7 mei 2004 (artikel 5) tot oprichting van VLAO legt de verantwoordelijkheid voor het preventief bedrijfsbeleid bij het VLAO. Dit beleid dient te worden vastgelegd na overleg met de SERV.

Na lange discussie is binnen de SERV op 6 december een consensus bereikt die neerkomt op de volgende elementen:

- het toepassingsgebied zijn bedrijven tussen 20 en 100 werknemers
- de vertrouwelijkheid wordt gewaarborgd
- de accountmanagers binnen VLAO zijn verantwoordelijk voor het screenen van de bedrijven. Deze screening kan plaats vinden op basis van de vraag van een individuele werkgever, via een gefundeerd signaal van de werknemers of via een steekproef.
- de oprichting van een paritair subcomité “preventief bedrijfsbeleid” (van het raadgevend comité dat voorzien is in artikel 9 van het VLAO-decreet) dat adviseert welke bedrijfsdossiers gescreend moeten worden alsook advies uitbrengt ingeval van conflict tussen de accountmanager en werkgever inzake informatie aan de werknemers.
- de werkgever kan de screening ook zelf anoniem doen via een aantal gerichte vragen in een internettoepassing.

Vandaar dat we deze resolutie hebben neergelegd die aan de Vlaamse Regering vraagt, naar aanleiding van het SERV-advies, om van preventief bedrijfsbeleid een prioriteit te maken en binnen de twee maanden de uitvoeringsmodaliteiten vast te leggen.

Bart Van Malderen